

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 1 grudnia 2022 r.

DIH-3.707.129.2022.AWS

DECYZJA DIH-III/149/2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Olsztynie z dnia 19 sierpnia 2022 r. (nr akt kontroli: KNR.8361.132.2022), na mocy której Panu Ryszardowi Okuniewskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą: „MARPOL” PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANO-HANDLOWE RYSZARD OKUNIEWSKI z siedzibą w Łomży, wymierzono karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), w związku z niedopełnieniem obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, które polegały na niewidocznieniu informacji o cenach jednostkowych przy 88 partiach towarów spośród 480 partii objętych kontrolą, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji Konsumentów - **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach od 1 do 3 czerwca 2022 r. inspektorzy reprezentujący Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Olsztynie (zwanego dalej: „*Warmińsko-Mazurskim WIIH*” bądź „*organem pierwszej instancji*”), działając na podstawie upoważnienia (nr KNR.8361.144.2022) z dnia 1 czerwca 2022 r. przeprowadzili kontrolę na stacji paliw ... w Szczytnie, należącej do ww. przedsiębiorcy (zwanego dalej również: „*stroną*”, „*stroną postępowania*” bądź „*przedsiębiorcą*”).

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r., poz. 162), (zwanego dalej: „*Prawem przedsiębiorców*”), skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z dnia 5 maja 2022 r.

(sygnatura: KNR.8355.38.2022) ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli, obejmującego m. in. prawidłowość przekazywania konsumentom informacji o cenach. Niniejsze zawiadomienie doręczono stronie w dniu 9 maja 2022 r.

W toku kontroli sprawdzano m. in. w jakim stopniu przedsiębiorca przestrzega obowiązki określone w przepisach ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178) (zwaną dalej: „*ustawą o informowaniu o cenach*”) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r. poz. 2121) (zwanego dalej: „*rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen*”).

Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności kierownika stacji upoważnionego do reprezentowania kontrolowanego podmiotu. Osoba ta oświadczyła kontrolującym inspektorom, że w ofercie stacji paliw znajduje się około 480 partii towarów.

Jak wynika z akt kontroli stacja paliw ... w Szczytnie oferowała do sprzedaży (oprócz paliw) również artykuły spożywcze, alkohole, oleje, smary, płyny eksploatacyjne do aut oraz inne akcesoria samochodowe. Inspektorzy reprezentujący Warmińsko-Mazurskiego WIIH sprawdzeniu poddali łącznie 480 partii towarów znajdujących się w ofercie placówki, kwestionując 88 z nich z uwagi na brak cen jednostkowych. Powyższe ustalenia daty podstawę do przyjęcia, iż została naruszona dyspozycja określona w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach (w związku z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen). Szczegółowe ustalenia poczynione przez kontrolujących udokumentowano aktach sprawy, w tym w Protokole kontroli (nr akt kontroli: KNR.8361.132.2022), Załączniku nr 1 do tegoż Protokołu jak również w dokumentacji fotograficznej. Do niniejszego Protokołu kontrolowany nie zgłosił.

Pismem z dnia 21 czerwca 2022 r. (znak: KNR.8361.132.2022.MK) Warmińsko-Mazurski WIIH zawiadomił ww. przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego z tytułu niewykonania obowiązku określonego w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Stosownie do wymogów art. 10 oraz 73 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, strona została pouczona o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, jak również przegładania akt sprawy, sporządzania z nich notatek i odpisów. Jednocześnie, w piśmie tym organ zobligował stronę do przekazania deklaracji podatkowej za ostatni rok oraz oświadczenia o liczbie zatrudnionych średniorocznie pracowników, w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma.

W związku z brakiem odpowiedzi ze strony przedsiębiorcy, w piśmie z dnia 11 lipca 2022 r. (znak: KNR.8361.132.2022.MK) Warmińsko-Mazurski WIIH ponownie zwrócił się do strony

o przestanie deklaracji podatkowej za ostatni rok rozliczeniowy bądź oświadczenia dotyczącego wielkości obrotów i przychodu oraz oświadczenia o liczbie zatrudnionych średniorocznie pracowników. Pomimo tego przedsiębiorca nie przedłożył dokumentów, o które organ wnioskował. W dniu 18 lipca 2022 r. organ pierwszej instancji, na podstawie art. 36 § 1 Kpa wydał postanowienie o przedłużeniu postępowania z uwagi na brak danych, o których mowa powyżej. Następnie, w piśmie z dnia 3 sierpnia 2022 r. Warmińsko-Mazurski WIIH poinformował stronę o zakończeniu postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie, pouczając ją po raz kolejny o przysługującym uprawnieniu do zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Ww. pismo strona otrzymała w dniu 16 sierpnia 2022 r. Przedsiębiorca nie skorzystał jednak z przysługujących mu uprawnień.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Warmińsko-Mazurski WIIH decyzją z dnia 19 sierpnia 2022 r. (znak: KNR.8361.132.2022.MK) nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną, w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w związku z naruszeniem art. 4 ust. 1 ww. ustawy, które polegało na niewidocznieniu cen jednostkowych przy 88 rodzajach towarów spośród 480 partii towarów objętych kontrolą. Ww. decyzję strona odebrała w dniu 5 września 2022 r.

W dniu 3 października 2022 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” bądź „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Warmińsko-Mazurskiego WIIH odwołanie od ww. decyzji. W piśmie tym, opatrzonym datą 19 września 2022 r. strona postępowania wniosła o uchylenie decyzji w całości. W uzasadnieniu odwołania przedsiębiorca wyjaśnił, że nie brał czynnego udziału w kontroli organu chociaż jest właścicielem obiektu (w domyśle stacji paliw). Obiekt ten jest zarządzany przez zatrudnionego kierownika i jego zastępcę. Osoby te odpowiadają za prawidłowość oznakowania towarów. Następnie podniósł, że z uwagi na szalejącą inflację każda dostawa towarów jaką otrzymuje posiada inne ceny, co oznacza, że za każdym razem trzeba zmieniać całość etykiet cenowych. Przedsiębiorca zaakcentował, że stacja posiada około 2 000 partii towarów, a nie jak podano w decyzji - 480, a kontrolą objęto prawie same alkohole oraz to ile kosztuje 1l. Nadmienił przy tym, że nie dziwi go fakt, iż jego pracownicy nie nadążają za zmianami w oznaczeniach cenowych. W przekonaniu strony ceny poszczególnych alkoholi i objętość były na etykietach i klienci byli poinformowani za jaką objętość i ile płać. Z kolei pracownicy, przy ciągle zmieniających się cenach, nie zdążyli dopisać ile będzie kosztował 1 litr danego alkoholu po uwzględnieniu nowej ceny. W ocenie strony klient ma świadomość za co i ile płaci i nie ma to nic wspólnego z naruszeniem interesów konsumenta, a w praktyce nikogo nie interesuje ile kosztuje 1 litr alkoholu zamiast 05 litra. Ponadto, przedsiębiorca uznał, że nie do przyjęcia i nie do zaakceptowania przez niego jest tok rozumowania organu,

który w treści decyzji wskazał, że naruszenie prawa nie jest znikome w związku z naruszeniem interesów konsumentów w zakresie prawa do informacji. Stwierdzenie organu w tym zakresie określił mianem „urzędniczego nadużycia” związanego z „brakiem wyobraźni”, „mijaniem się z rzeczywistością dnia codziennego (...)”. Zaznaczył, że wymierzona mu grzywna jest sposobem, dofinansowania budżetu państwa i przyczynia się do niszczenia przedsiębiorcy, który nic nie ukrywa przed klientem. Na zakończenie skarżący zwrócił się z prośbą o uwzględnienie odwołania i uchylenie „tak niesprawiedliwej” decyzji.

Pismem z dnia 10 października 2022 r. Prezes UOKiK zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku z wniesionym odwołaniem oraz poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 § 1 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz weryfikuje, czy dana decyzja była prawidłowa.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa, w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, przedsiębiorca ma obowiązek, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidocznić cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, pojęcie ceny jednostkowej towaru (bądź usługi) oznacza cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

Stosownie do § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę

jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Natomiast, w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy;
- 3) metr lub metr kwadratowy - dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni;
- 4) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

W świetle art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Przepis ten, w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostałyby wyeliminowane. Dowiedzenie, że określony podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną.

Jednocześnie, w myśl art. 6 ust. 3 ww. ustawy przy ustalaniu kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w wyniku kontroli przeprowadzonej na stacji paliw ... w Szczytnie, należącej do strony organ pierwszej instancji dowiódł brak cen jednostkowych przy 88 partiach produktów na 480 partii towarów poddanych kontroli ogółem.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Warmińsko-Mazurski WIIH, w drodze decyzji administracyjnej, nałożył karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) na ww. przedsiębiorcę, który nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Po przeanalizowaniu całokształtu zebranego materiału dowodowego, w szczególności Protokołu kontroli (nr akt kontroli: KNR.8361.132.2022) oraz ustaleń w nim zawartych, organ drugiej instancji nie miał wątpliwości co do naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Warmińsko-Mazurski WIIH słusznie bowiem uznał, że niewidocznienie konsumentom informacji o cenach jednostkowych stanowiło niewątpliwie naruszenie

interesów konsumentów, ponieważ pozbawiono ich prawa do informacji o cenach jednostkowych towarów.

Po ponownym przeanalizowaniu powyższych przeanalizowaniu powyższych przestępstw Prezes UOKiK zważył i stwierdził, co następuje.

Czynności kontrolne prowadzone wobec strony postępowania wykazały, iż kontrolowany przedsiębiorca - nie dopełnił obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, ponieważ nie uwidocznili cen jednostkowych w odniesieniu do 88 towarów na 480 skontrolowanych, w sklepie na stacji paliw ... w Szczytnie. Zauważyć przy tym należy, iż cena towaru należy do podstawowych, istotnych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem towarów przez konsumentów, natomiast cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów - podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, itp. Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównywać ceny takich samych bądź podobnych produktów (w tych samych lub różnych placówkach handlowych) w sposób nieskrępowany, ale również mogą przekonać się czy podana cena jednostkowa (np. za litr określonego płynu, napoju, alkoholu lub kilogram określonego towaru) jest dla nich odpowiednia. Nie sposób więc uznać, że w niniejszym przypadku stopień naruszenia obowiązków w zakresie uwidaczniania cen jednostkowych nie ma istotnego charakteru, albowiem uchybienia odnotowano względem nie kilku czy kilkunastu produktów, lecz przy 88 partiach towarów na 480 partii skontrolowanych, co daje znaczący odsetek nieprawidłowości na poziomie 18,3%.

Analizując dotychczasową działalność podmiotu, organ wziął pod uwagę okoliczność, iż przedmiotowa kontrola była pierwszą w zakresie realizacji powinności wynikających z przepisów o obowiązku uwidaczniania cen. Z drugiej jednak strony przedsiębiorca, jako doświadczony podmiot gospodarczy, który swoją działalność prowadzi przez długi okres czasu (zgodnie z wpisem CEIDG od maja 1991 r.) powinien był nabyć niezbędną wiedzę o zobowiązaniach jakie na nim ciążyą. Obowiązek umieszczania zarówno cen jak i cen jednostkowych na towarach, ich właściwego uwidaczniania w miejscu świadczenia sprzedaży towarów wynika z podstawowych przepisów i powinien być bezwzględnie respektowany. Organ zwraca przy tym uwagę, że skarżący w dniu 9 maja 2022 r., tj. 22 dni przed rozpoczęciem kontroli otrzymał zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli ze wskazanym wyraźnie zakresem przedmiotowym kontroli obejmującym m. in. weryfikację prawidłowości przekazywania konsumentom informacji o cenach. Zatem miał możliwość przygotowania się

do niej, jednak jak wykazała późniejsza kontrola tego nie uczynił i nieprawidłowości zostały ujawnione w toku prowadzonej kontroli.

Odnosząc się do wielkości obrotu i przychodu odnotować należy, że strona nie przedłożyła na rzecz organu wyniku finansowego osiągniętego w okresie poprzedzającym rok nałożenia kary, tj. za rok 2021; nie przekazała również informacji o liczbie zatrudnionych średniorocznie pracowników pomimo, iż została do tego dwukrotnie zobligowana. Wskazane dane były niezbędne organowi do oszacowania wysokości wymiaru kary.

Mając na uwadze powyższe, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału dowodowego, organ odwoławczy uznał odwołanie strony za bezzasadne. W ocenie Prezesa UOKiK, wymierzona stronie przez Warmińsko-Mazurski WIIH kara została ustalona w sposób prawidłowy w oparciu o przesłanki zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach i znajdowała potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Zdaniem Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji słusznie uznał, iż strona dopuściła się naruszenia wymagań prawnych w zakresie informowania konsumentów o cenach jednostkowych towarów w stopniu uzasadniającym wymierzenie kary pieniężnej. Obowiązkiem przedsiębiorcy było uwidocznienie w prowadzonej placówce handlowej nie tylko cen, ale również cen jednostkowych, a więc umożliwienie i stworzenie takich warunków dokonywania transakcji handlowych, w których klient uzyskuje jasną oraz przejrzystą informację o wysokości ceny usługi, którą jest zainteresowany.

Strona postępowania w złożonym odwołaniu przede wszystkim wniosła o uchylenie decyzji Warmińsko-Mazurskiego WIIH w całości, uznając ją za „niesprawiedliwą”. W uzasadnieniu podmiot skarżący podniósł, że nie brał czynnego udziału w kontroli, chociaż jest za tę kontrolę obciążany. Zaznaczył przy tym, że kontrolowany obiekt będący jego własnością jest zarządzany przez kierownika oraz jego zastępcę, a osoby te odpowiadają za prawidłowość oznakowania towarów. Poinformował, że z uwagi na szalejącą inflację każda dostawa przychodzi z inną ceną, co oznacza, że za każdym razem trzeba zmieniać całość etykiet cenowych. W ocenie przedsiębiorcy Stacja posiada około 2 000 partii towarów, a nie jak podano w decyzji 480. Strona zaznaczyła również, że klient wie za co i ile płaci i nie ma to nic wspólnego z naruszeniem interesów konsumenta, gdyż w praktyce nikogo nie interesuje ile kosztuje 1 litr alkoholu zamiast 0,5 litra. Przedsiębiorca uznał, że wymierzona mu grzywna jest sposobem, potrzebą dofinansowania budżetu państwa i fakt ten niejako przyczynia się do niszczenia przedsiębiorcy.

Odnosząc się do ww. argumentów przedstawionych przez skarżącego, Prezes UOKiK stwierdza, że nie zasługują one na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z brzmieniem art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach - ceny oraz ceny jednostkowe towarów powinny być uwidocznione w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Strona natomiast w sposób ewidentny nie wywiązała się należycie z powyższego obowiązku. W przedmiotowej sprawie kluczowe znaczenie dla organu ma fakt, iż w chwili rozpoczęcia kontroli, tj. w dniu 1 czerwca 2022 r. na stacji paliw ... w Szczytnie, należącej do podmiotu skarżącego, brak było cen jednostkowych przy 88 pozycjach asortymentu na 480 sprawdzonych ogółem partii towarów. Konsekwencją powyższego stanu rzeczy było nałożenie przez uprawniony organ (tj. Inspekcję Handlową) administracyjnej kary pieniężnej w drodze decyzji na stwierdzone uchybienia.

Prezes UOKiK wyjaśnia dalej, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie - udowodnienie faktu braku właściwej informacji dotyczącej ceny/ceny jednostkowej towaru czy usługi jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy niedopełnienie obowiązku uwidocznienia cen w określony sposób nastąpiło w winy kontrolowanego czy też nie. Dodatkowo, wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem, samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną.

Ponadto, organ drugiej instancji informuje, że nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Rzetelna, nie budząca zastrzeżeń informacja o cenie/cenie jednostkowej towaru (usługi) jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalności gospodarczą. Ponadto, podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego przestrzegania.

Przechodząc do kwestii poruszonej przez przedsiębiorcę kwestii zarządzania obiektem przez zatrudnionego kierownika odpowiadającego za prawidłowość oznakowania towarów, należy mieć na względzie, że obowiązek uwidaczniania cen oraz cen jednostkowych ciąży na przedsiębiorcy, a nie na jego pracownikach. Nawet, jeśli faktycznie stwierdzone nieprawidłowości powstały w wyniku działania bądź zaniedbania pracowników, to przedsiębiorca ponosi za nie odpowiedzialność.

Nawiązując do zasygnalizowanego przez stronę problemu inflacji oraz zmiennych cen w kolejnych dostawach, należy zauważyć, że jest to naturalne ryzyko związane z prowadzeniem działalności gospodarczej i przedsiębiorca powinien mieć tego pełną świadomość. Niemniej jednak przedsiębiorca jako profesjonalny uczestnik obrotu powinien wykazywać się znajomością przepisów regulujących obszar jego działalności i w pełni je realizować.

Prezes UOKiK stwierdza ponadto, iż strona mija się z prawdą utrzymując, że kontrolą objęto prawie same alkohole. Z dokumentacji przedłożonej przez Warmińsko-Mazurski WIIH (Załącznik nr 1 do Protokołu kontroli) wynika jasno, że alkohole stanowiły nieco ponad 30% skontrolowanego asortymentu. Pozostałą część asortymentu stanowiły specjalistyczne preparaty chemiczne do aut, płyny, smary, oleje oraz artykuły spożywcze. Nie zmienia to faktu, że wszystkie spośród wymienionych w Załączniku 1 towarów do których wniesiono zastrzeżenia (88 partii) wymagały uwidocznienia ceny jednostkowej.

Za chybioną należy uznać także argumentację strony, która utrzymuje, że: „ceny jednostkowe były na każdym produkcie i klient widział za jaką ilość i jaką cenę płaci”, ponieważ jest ona nieprawdziwa i niezgodna ze stwierdzonym stanem faktycznym. Przedsiębiorca zdaje się nie rozróżniać ceny za określoną jednostkę sprzedaży od ceny jednostkowej. W tym miejscu ponownie wyjaśnić należy, iż zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o informowaniu o cenach, cena jednostkowa to cena ustalona za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach (w potocznym rozumieniu cena jednostkowa to przeliczenie danego towaru np. na 1l, 1 kg itp.). Faktem jest, że przedsiębiorca przy zakwestionowanych produktach podał ceny lecz nie uwzględnił cen jednostkowych. Jednocześnie, zauważyć należy, że strona usiłuje niejako bagatelizować przepisy dotyczące cen jednostkowych wskazując nadto, że: „W praktyce nikogo nie interesuje ile kosztuje 1 litr alkoholu zamiast 0,5 litra (...)”. Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie wprost wskazuje, że aż w 88 przypadkach towarów cena jednostkowa nie została jednak uwidoczniona, co było podstawą nałożenia na ww. przedsiębiorcę administracyjnej kary pieniężnej. Prezes UOKiK zauważa przy tym, że o konieczności uwidocznienia cen oraz cen jednostkowych zdecydował ustawodawca, a nie przedsiębiorca. Stanowisko takie znajduje potwierdzenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 października 2019 r., sygn. akt: II GSK 710/19. W wyroku tym NSA stwierdził m. in., że: „Ocena, czy w danym przypadku uwidocznienie ceny jednostkowej towaru (usługi) byłoby lub też nie byłoby przydatne ze względu na rodzaj lub przeznaczenie towaru i można zaniechać jej uwidaczniania, stanowi wytyczną ustawową dla właściwego ministra do uregulowania tej kwestii rozporządzeniem. Nie oznacza ona, że o przydatności uwidaczniania ceny

rozstrzygać może każdorazowo przedsiębiorca, przyjmując własne kryteria celowości informowania o cenach odpowiednich produktów.”.

Odnosząc się do stwierdzenia strony: „Stacja posiada około 2000 partii towarów, a nie jak podano w decyzji 480.”, Prezes UOKiK z całą stanowczością podkreśla, że nie miało to żadnego wpływu na wymiar kary, albowiem Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przy nakładaniu administracyjnej kary pieniężnej opiera się na liczbie towarów objętych kontrolą, a nie na liczbie wszystkich towarów jakie znajdują się w placówce przedsiębiorcy. Poza tym, odnoszenie liczby zakwestionowanych produktów do całości oferowanego asortymentu nie odzwierciedlałoby zakresu nieprawidłowości. Trudno byłoby stwierdzić, czy w przypadku pozostałych produktów (poza skontrolowanymi) spełniony został obowiązek należytego uwidaczniania cen jednostkowych, skoro organ ich nie badał.

Prezes UOKiK analizując materiał dowodowy w rzeczonyj sprawie nie dopatrył się również nieprawidłowości w zakresie postępowania prowadzonego przez organ pierwszej instancji, jak i w treści samej decyzji. Została ona wydana na podstawie i w granicach obowiązującego prawa, tj. w związku z uchybieniem polegającym na nieuwidocznieniu cen jednostkowych w przypadku 88 towarów w placówce prowadzącej sprzedaż detaliczną.

Prezes UOKiK stwierdza nadto, iż po wnikliwej analizie zebranego w sprawie materiału dowodowego, nie znajduje podstaw do zastosowania środków przewidzianych w art. 189 f § 1 Kpa, a więc odstąpienia od wymierzenia kary. Artykuł 189 f § 1 pkt 1 Kpa statuuje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. W przedmiotowej sprawie strona bez wątplenia dopuściła się istotnego naruszenia przepisów dotyczących cen i ich uwidaczniania, względem 88 partii towarów na 480 partii towarów skontrolowanych ogółem. Należy mieć na względzie, że organ oceniając aspekt związany ze znikomością naruszenia bierze pod uwagę nie tylko skalę naruszenia, ale również skutki naruszenia w odniesieniu do potencjalnych uczestników rynku, jakimi są konsumenci. W niniejszym przypadku konsumenci zostali pozbawieni wiedzy, dostępu do informacji o cenach jednostkowych, pozwalającej na dokonywanie świadomego wyboru produktów, co pozwala przyjąć, że ochrona konsumenta została w tej materii znacząco zachwiana. Powyższe wskazuje, że w żaden sposób wagi naruszenia nie można uznać za znikomą. Tym samym, część pierwsza przesłanki pierwszej nie została spełniona.

Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez przedsiębiorcę. Jak wynika z akt sprawy strona zaprzestała naruszenia prawa, do którego się zobowiązała, co organ wziął pod uwagę przy

ocenie materiału dowodowego w toku prowadzonego postępowania odwoławczego. Jednakże należy mieć na względzie, że ww. składowe przesłanki pierwszej muszą być spełnione łącznie, by organ mógł odstąpić od wymierzenia kary. Natomiast, w niniejszym przypadku nie spełniono wymaganego warunku kumulatywności tychże przesłanek.

Nie została spełniona również przesłanka druga zawarta w pkt 2 art. 189 f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W ocenie Prezesa UOKiK zastosowanie art. 189 f § 2 Kpa nie spełni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w przepisach ustawy o informowaniu o cenach. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, naruszając art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w konsekwencji czego za popełniony delikt administracyjny nałożono na nią sankcję o charakterze pieniężnym.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie organu drugiej instancji brak jest podstaw do uchylecia zaskarżonej decyzji czy też podstaw do odstąpienia od zastosowania sankcji i poprzestania na jedynie na pouczeniu.

Jednocześnie, w myśl art. 67 a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.), zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Organ drugiej instancji nadmienia przy tym, że w przedmiotowej sprawie kara pieniężna w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) nie została wymierzona przez wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej w wysokości maksymalnej, czyli 20 000 zł, lecz wynosi zaledwie 5% maksymalnej przewidzianej wartości i mieści się w granicach określonych prawem kryteriów oraz dopuszczalnych jej wysokości, a zatem jest kwotą optymalną i zarazem adekwatną wobec zaistniałego naruszenia.

Reasumując, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów dotyczących cen i ich uwidaczniania skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji na korzyść strony. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Warmińsko-Mazurskiego WIiH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, zarówno łagodzących jak i obciążających, a ponadto rozważył przesłanki określone w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach oraz zdefiniowane w 189 f Kpa. Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Olsztynie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - do 10 000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
 - ponad 100 000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek

o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/